

Таямніцы старажытных кніг ВКЛ

Навукоўцы з Усходняй Еўропы праяўляюць вялікую цікавасць да выданняў, якія друкаваліся ў Вялікім Княстве Літоўскім. Сярод іх - прафесар Вармінска-Мазурскага ўніверсітэта ў Ольштыне доктар габілітаваны Зоя Ярашэвіч-Пераслаўцаў. Амаль кожны год яна прыязджае ў Менск, каб падзяліцца сваімі здабыткамі з беларускімі калегамі. Сёлета яна распавядала пра спробу стварыць рэканструкцыю збору кірылічных кніг Жыровіцкага манастыра. Светлая, імклівая, поўная энергіі, пані прафесар падзялілася ведамі пра тое, якія кніжныя скарбы знаходзіліся ў бібліятэцы беларускай святыні.

Пані Зоя нарадзілася 30 лістапада 1954 года на Падляшшы. У 1979 г. яна скончыла Вышэйшую школу педагогікі ў Ольштыне ў галіне гуманітарных навук. У 1988 годзе яна абараніла кандыдацкую дысертацыю па тэме кніжнай культуры старавераў у Польшчы, у 2004 годзе атрымала дактаранцкую ступень, а ў 2006 г - званне прафесара.

Зоя Ярашэвіч-Пераслаўцаў з'яўляецца аўтарам і рэдактарам больш за 50 публікацый па бібліялагічных пытаннях на старонках навуковых часопісаў і рэгіянальных газет. Пані прафесар таксама ўдзельнічае ў дзейнасці папулярызацыі спадчыны рэгіёна

Варміі і Мазураў сярод моладзі.

Зоя Ярашэвіч-Пераслаўцаў удзельнічае ў Міжнародных кнігазнаўчых чытаннях з моманту іх заснавання ў 1998 годзе.

- Я была вельмі рада сустрэцца з беларускімі калегамі. Мы пачыналі нашу супрацу з Таццянай Іванаўнай Рошчынай. На Першых кнігазнаўчых чытаннях (Менск, 15 верасня 1998 г.) прагучаў мой даклад: "Дакументальная роля кірылічных кніг, выдадзеных у Вялікім Княстве Літоўскім у XVI - XVIII стст.". На адной з канферэнцый я казала пра даследванні Радзівілаўскай бібліятэкі ў Польшчы.

Пра кірылічныя старадрукі

з Вялікага Княства Літоўскага я звычайна распавядаю студэнтам Вармінска-Мазурскага ўніверсітэта на занятках па гісторыі кнігі. Знаёміла з імі студэнтаў Варшаўскага ўніверсітэта, калі выступала як прафесар-лектар (profesor wizytacyjny) у 2012 г. Як мне паведаміў Валеры Булгакаў, у гэтым годзе будзе выдадзена мая кніга ў перакладзе на беларускую мову: "Кірылічныя старадрукі з сядзіб Вялікага Княства Літоўскага XVI-XVIII стагоддзяў". ("Druki cyrylickie z oficyn Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI-XVIII wieku, Olsztyn").

*Гутарыла Эла Дзвінская,
фота аўтара.*